

Sprawozdanie

**z realizacji zadań z zakresu wspierania
rodziny oraz potrzeby związane z realizacją
zadań w Gminie Miasto Łańcut
za 2023 r.**

Łańcut – marzec 2024 r.

Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej oraz niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu. Dynamiczne zmiany w życiu rodzinnym, których doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin.

Podstawą do rozwiązywania problemów współczesnych rodzin jest systemowe wsparcie rodziny w taki sposób, aby odbudować prawidłowe relacje w rodzinie i właściwe wypełnianie ról społecznych.

Obowiązujący od stycznia 2012 r. system, określony w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177), ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych.

Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej. Powyżej wymieniona ustawa w jednym akcie prawnym określa zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i zasady oraz formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające i wzajemnie powiązane.

Obowiązek wsparcia rodzin przeżywającej trudności jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami lecznictwa, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Uchwałą Rady Miasta Łańcuta w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łańcucie wyznaczono Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcucie jako podmiot właściwy dla realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, o których mowa w powyższej ustawie.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Zadania zlecone obejmują wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

WSPIERANIE RODZINY I PRACA Z RODZINĄ

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji, polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Praca z rodziną biologiczną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- 2) placówek wsparcia dziennego;
- 3) rodzin wspierających.

Placówka wsparcia dziennego

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania.

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny, kiedy jest dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd.

Na terenie Miasta Łańcut funkcjonuje Świetlica Socjoterapeutyczna prowadzona przez „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej - w 2023r. 20 dzieci z terenu Łańcuta uczestniczyło w zajęciach w placówce.

Rodzina wspierająca

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W roku 2023 w Łańcutcie nie było rodzin wspierających, w związku z tym Ośrodek nie wydatkował środków finansowych na prowadzenie dla nich szkoleń, nie podpisano też żadnej umowy w tym zakresie.

Asystent rodziny

W Ośrodku w ramach resortowego „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” - od stycznia 2014 r. zatrudniano asystenta rodziny.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 11a) udzielenie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno – pomocową lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędne.

Asystent rodziny pełni funkcję mediatora, pomocnika, doradcy, wspiera, motywuje i aktywizuje rodzinę. Praca asystenta rodziny z rodziną zmierza do poprawy wzajemnych relacji w rodzinie, motywuje do pozytywnych zmian. Asystent rodziny towarzyszy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych z wykorzystaniem zasobów członków rodziny, społeczności lokalnej i wsparcie instytucji. Asystenta rodziny zatrudnia dyrektor jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną lub podmiot, któremu gmina zleciła organizację pracy z rodziną.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Całkowity koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2023 r. wyniósł: **74 316,95 zł.**

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy oraz wnioskuje do dyrektora ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. W 2023 roku z usług asystenta rodziny skorzystało 14 rodzin, w których przebywało 62 osób w tym 43 dzieci.

Tabela 1 – Rodziny korzystające z pomocy Asystenta Rodziny

rok 2021			rok 2022			rok 2023		
liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba dzieci
12	56	36	12	60	41	14	62	43

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

Struktura rodzin, z którymi pracował asystent rodziny, przedstawiała się następująco:

- samotne wychowywanie dzieci – 9 rodzin,
- występowanie przemocy w rodzinie – 1 rodzina,
- problemy opiekuńczo - wychowawcze – 3 rodziny,
- niewydolność opiekuńczo- wychowawcza – 7 rodzin,
- niepełnosprawność intelektualna dziecka – 4 rodziny.

W większości rodzin pojawia się kilka problemów, które destabilizują prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta są rodziny, które mocą postanowienia sądu rodzinnego zostały zobowiązane do współpracy. W 2023r. 10 rodzin zobligowano sędownie do pracy z asystentem rodziny. Natomiast 4 rodziny samodzielnie zdecydowały się na współpracę z asystentem rodziny.

Stan epidemiczny spowodowany przez koronawirusa COVID-19 przekierował formę pracy asystenta rodziny w większości przypadków na pracę z rodziną w ramach kontaktu telefonicznego, jednak w sytuacjach wymagających konieczności kontaktu osobistego asystent spotykał się z rodziną w miejscu zamieszkania z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Podstawą pracy z rodziną i na rzecz rodziny stanowi cyt. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Program Wspierania Rodziny na Terenie Gminy Miasto Łańcut na lata 2021-2023.

Wszystkie działania Ośrodka z zakresu realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają odniesienie do przedmiotowego Programu oraz wpisują się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Łańcut na lata 2021-2026.

Monitoring działań podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Miasta Łańcut został przeprowadzony w miesiącach luty - marzec 2023r. Adresatami informacji o realizowanych działaniach byli dyrektorzy szkół podstawowych, przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dyrektor Miejskiego Domu Kultury, dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łańcucie. Wskaźniki zawarte w Programie Wspierania Rodziny na Terenie Miasta Łańcut na lata 2021-2023 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2 – Cele i wskaźniki z realizacji założeń zawartych w Programie Wspierania Rodziny

Cel operacyjny nr 1			
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz dostępu do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Ilość
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	Liczba rodzin: - objętych pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.	615 rodzin objętych pomocą społeczną, 226 rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych, 47 rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego,
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z programu.	64 dzieci
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym oraz naukowym.	Liczba osób objętych wsparciem, ilość stypendiów naukowych i sportowych dla dzieci uzdolnionych, ilość pomocy materialnej o charakterze socjalnym.	27 osób objętych wsparciem w 14 rodzinach, 27 stypendiów socjalnych i 0 zasiłków szkolnych
1.4	Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.	3 rodziny

1.5	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne – program „Dobry start”.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu.	Program realizowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych
1.6	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba udzielonych porad, liczba podmiotów udzielających wsparcia.	69 osób, 69 udzielonych porad, 3 podmioty
1.7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem.	9 dzieci
1.8	Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników MOPS.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.	598 rodzin
1.9	Organizowanie wycieczek zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.	Liczba osób korzystających z wycieczki zimowej i letniej.	629 osób

Cel operacyjny nr 2
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.

Lp.	Działania	Wskaźniki	ilość
2.1	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	14 rodzin
2.2	Stała współpraca i wspieranie rozwoju Świetlicy Socjoterapeutycznej „Caritas”.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicy Socjoterapeutycznej, liczba podjętych działań wspierających jej działalność.	20 dzieci
2.3	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Liczba zrealizowanych działań, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.	19 działań, 733 uczniów
2.4	Tworzenie na terenie miasta Łańcuta rodzin wspierających oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie.	Liczba rodzin objętych wsparciem, liczba funkcjonujących rodzin wspierających.	0

2.5	Poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, liczba dostępnych zajęć.	1563 dzieci, 76 zajęć
2.6	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Ilość złożonych wniosków, ilość wydanych Kart.	163 rodziny, 347 wydanych Kart
2.7	Prowadzenie grup wsparcia i samopomocy dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba prowadzonych grup, liczba osób uczestniczących w grupach.	1 prowadzona grupa, 20 osób
2.8	Organizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, liczba uczestników wydarzeń/imprez.	38 wydarzeń, 601 uczestników
2.9	Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych oraz właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	Liczba uczestników warsztatów, liczba zorganizowanych warsztatów.	1 zorganizowane warsztaty dla 20 rodziców
2.10	Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych.	47 uczestników
2.11	Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.	Liczba przeprowadzonych warsztatów/programów, liczba uczestników.	4 warsztaty, 1474 uczestników
Cel operacyjny nr 3			
Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	ilość
3.2	Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny.	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.	7 spotkań, 1 osoba
3.3	Organizowanie superwizji i wsparcia dla pracowników socjalnych.	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.	7 spotkań superwizji 7 osób

3.4	Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	Liczba podjętych działań monitorujących sytuację dzieci.	55
3.5	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Liczba rozpowszechnionych informacji.	394 informacje
3.6	Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji współpracujących ze sobą na rzecz dziecka i rodziny, liczba podjętych we współpracy działań.	15 instytucji, 25 - podjętych we współpracy działań
Cel operacyjny nr 4			
Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Ilość
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Liczba dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	15- ocen Pracownicy MOPS
4.2	Podjęcie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.	0 dzieci, 13 spotkań zespołu
4.3	Organizowanie wsparcia merytorycznego i współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.	Liczba świadczeń, wysokość poniesionych nakładów finansowych.	19 dzieci, 566 świadczeń, 164 194,50 zł
4.4	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych, liczba dzieci umieszczonego w pieczy zastępczej.	266 776,33 zł, 11 dzieci

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcucie, chcąc zapewnić wsparcie środowiskowe dzieciom i młodzieży, współpracuje z działającymi na terenie naszego miasta placówkami oświatowymi (publicznymi i niepublicznymi), Świetlicą Środowiskową „Caritas”, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sądem Rejonowym, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej oraz Ośrodkiem kuratorskim przy Sądzie Rejonowym w Łańcucie, Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi w zakresie pomocy rodzinie.

Na terenie Łańcuta rodziny mogą skorzystać m.in. z poradnictwa psychologicznego, prawnego, z terapii rodzin, warsztatów dobrych rodziców, terapii psychologicznej dzieci, terapii pedagogicznej dzieci, prowadzona jest grupa wsparcia dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Dzieci mogą skorzystać z oferty szkół, które organizują zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia wspierające zainteresowania (m.in. artystyczne, sportowe, wolontariackie) półkolonie, programy dotyczące promocji zdrowego trybu życia, programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, zajęć pozalekcyjnych w szkołach, w Miejskim Domu Kultury w Łańcutie i Bibliotece Miejskiej w Łańcutie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcutie obejmował pomocą społeczną **108 rodzin**, w których było **429 dzieci**. Dla 64 dzieci zostały sfinansowane obiady w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Rodziny z dziećmi były objęte pomocą finansową w formie zasiłku stałego, zasiłku okresowego, świadczenia pieniężnego z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń wychowawczych, świadczeń „Za życiem”, stypendium socjalnego, dodatku mieszkaniowego. Pomoc rzeczowa na rzecz rodzin obejmowała paczki żywnościowe wydawane przez PCK Przeworsk w ramach realizacji Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 plus, Karty Dużej Rodziny.

Tabela 3 - Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną

wyszczególnienie	rok 2021		rok 2022		rok 2023	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie
Ogółem rodziny z dziećmi:	132	520	102	404	108	429
o liczbie dzieci:						
1	57	175	40	126	38	112
2	46	193	37	147	39	155
3	22	110	15	71	18	85
4	5	28	8	46	12	69
5	2	14	1	7	0	0
6	0	0	1	7	1	8
7 i więcej	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

Tabela 4 - Rodziny niepełne z dziećmi objęte pomocą społeczną

wyszczególnienie	rok 2021		rok 2022		rok 2023	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ogółem rodziny niepełne z dziećmi:	25	78	26	92	29	100
o liczbie dzieci: 1	14	34	9	20	10	21
2	5	15	7	21	9	30
3	3	12	5	21	5	20
4 i więcej	3	17	5	30	5	29

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

Powyższe dwa zestawienia przedstawiają liczbę rodzin z dziećmi (tabela 3) oraz rodziny niepełne z dziećmi (tabela 4).

Równocześnie należy nadmienić, że systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na formy pomocy, które nie mieszczą się w ramach pomocy finansowej, usługowej czy w naturze. Rodziny korzystające z pomocy społecznej coraz częściej poszukują wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego oraz pracy socjalnej. Zapewniono rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa – Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie, w którym świadczone było poradnictwo psychologiczne, prawne i informacyjne oraz dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ośrodek jest również organizatorem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dot. dzieci z rozpoznaniem autyzmu), świadczonych w miejscu ich zamieszkania, przez zatrudnionych w Ośrodku terapeutów posiadających stosowne, określone w przepisach szczególnych kwalifikacje.

W 2023 r. zatrudniono **średnio 7 terapeutów, dla średnio 9 dzieci**. Jest to zadanie zlecone gminie, finansowane z budżetu państwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łąncucie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości **4 000 zł**. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnane dochody. Jednak do wniosku należy dołączyć, m.in.:

- a) zaświadczenie lekarskie / wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923) – nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko,
- b) zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

W 2023 roku wypłacono **3 świadczenia** „Za życiem” na łączną kwotę **12 000,00 zł**, z których skorzystało **3 rodziny**. Łącznie wydano **3 decyzje** administracyjne przyznające świadczenia. Od wydanych decyzji nikt nie złożył odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie.

FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieci w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza dzieli się na rodzinną i instytucjonalną. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, poza nielicznymi wyjątkami, następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Pieczkę zastępczą organizuje powiat. Istnieje ustawowy obowiązek współfinansowania przez gminę pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

WSPÓLFINASOWANIE PRZEZ GMINĘ POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od lutego 2023r. gmina partycypowała w kosztach objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W **2023 roku** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcucie poniósł odpłatność za **19 dzieci (z 11 rodzin)**, umieszczonych w rodzinach zastępczych i wydatkował na ten cel kwotę **164 194,50 zł.**

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W **2023 roku** w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało **11 dzieci z 4 rodzin**, za które Ośrodek poniósł odpłatność w wysokości: **266 776,33 zł.** W 2023 roku 2 dzieci opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze. Na przestrzeni lat wzrasta odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 5 - Wydatki Gminy Miasto Łańcut w 2023 r. na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej

rok	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	łącznie
2023	164 194,50	266 776,33	430 970,83

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

W 2023r. z terenu Miasta Łańcuta w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej:

- Dom dla Dzieci w Dynowie przebywało 4 dzieci,
- im. dr. Henryka Hanasiewicza w Rzeszowie przebywało 3 dzieci,
- Lipowym Zakątku Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Radymnie przebywało 4 dzieci.

Wszystkie potrzebujące rodziny objęte zostały pomocą i wsparciem prowadzonym przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej - rozumianej jako działalność

zawodowa mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Zgodnie z art. 129 ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łąncucie dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka.

W ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej uczestniczyli opiekunowie zastępczy, rodzice naturalni, jeżeli nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, psycholog, pedagog, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, asystent rodziny w przypadku gdy rodzina naturalna była objęta asystenturą.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni uczestniczyli w 13 posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub przekazali pisemne informacje – oceny dotyczyły **32 dzieci**.

Łącznie na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej w 2023 roku Ośrodek wydatkował kwotę 430 970,83 zł.

Wszystkie wymienione w niniejszym sprawozdaniu zadania Ośrodek realizował zgodnie z cyt. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Programem Wspierania Rodziny na terenie Gminy Miasto Łącut na lata 2021–2023 oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Łącut na lata 2021-2026.

Obowiązek sporządzenia niniejszego sprawozdania wynika z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 177).

NAJPILNIEJSZE POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

1. Stała współpraca i finansowe wspieranie (w miarę posiadanych środków) placówki wsparcia dziennego – **Świetlica środowiskowa „Caritas”** oraz zapewnienie w niej miejsc dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
2. Rozeznanie potrzeb w zakresie tworzenia na terenie miasta Łącuta rodzin wspierających oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie.
3. Utrzymanie Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie, który od kilku lat zapewnia rodzinom dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (prawnik, psycholog, pracownik socjalny świadczący poradnictwo specjalistyczne oraz wsparcie socjalne dla osób doświadczających przemocy, ich rodzin i świadków).
4. Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej – zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację założeń uchwalonego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Miasto Łącut na lata 2024 - 2026.

Łącut, dnia 27 marca 2024 r.

Sprawozdanie przygotował:

Marek Rupař – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łąncucie

tel.: 17 225 33 25

e-mail: mops@mopslancut.pl

